

TÜRKİYE'DE AKADEMİK KALİTE DEĞERLENDİRMELERİ VE AKREDİTASYON ÇALIŞTAYI SONUÇLARININ TOPLU DEĞERLENDİRMESİ (Prof. Dr. Atilla Eriş)

Çalıştayı Hedefi ve Amacı: Öncelikli temel yaklaşım, konunun esasına yönelik bilgi birikimlerinin paylaşılmasının yanında, Türkiye yükseköğretiminin gelişmesi ve standartlarının yükseltilmesi bağlamında halen ülkemizde bulunan kilit kurumlarımızın akademik kalite ve akreditasyon alanında yapılacak çalışmalara yönelik çeşitli ihtiyaç ve yaklaşımlarının belirlenmesi olmuştur. Bu açıdan, sınırlı katılımlı bir toplantı yaparak ilerde daha geniş organizasyonlar için daha sağlıklı ve somut verilere ulaşmak amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılanların Profili: Bu Çalıştayı'a gerek ulusal gerek uluslararası düzeyde akademik kalite ve akreditasyon alanlarındaki uzun yılların bilgi birikimi ve deneyimleri olan bazı önceki YÖK üyeleri ve Rektörler ile halen akreditasyon çalışması ile yetkilendirilmiş kuruluşların başkanları ve bu konulardaki uzmanlar katılmıştır.

Çalıştayı'da sunulan bildiri ve bilgiler ile tartışmalar ışığında aşağıdaki başlıklar öne çıkmıştır:

1. Akademik kalite değerlendirmeleri bir seferlik bir durum belirleme değildir. Kurumsal süreklilik esasına göre sürdürülmesi gereken bir süreçtir.
2. Akademik kalite kapsamı içerisinde eğitim-öğretimin yanında bilimsel araştırmalar, yayınlar, akademik ilişkiler ve sorumluluklar gibi konular da vardır.
3. Kurumsal iç ve dış değerlendirme sürekli iyileşmenin ve gelişmenin araçlarıdır.
4. Akademik kalite soyut değil somut parametrelerle değerlendirilmesi gereken bir olgudur.
5. Üniversitelerde program akreditasyon çalışmaları yaygınlaştırılmalıdır.
6. Akreditasyon ve akademik kalite süreçlerinin uygulanması ve izlenmesi üniversitelerin temel ilkeleri ve görevleri olmalıdır.
7. Kurumsal dış değerlendirmeler ve program akreditasyonları gibi akademik kalite çalışmaları nitelik artırma amaçlı çalışmalardır, hiçbir şekilde "denetleme" değildir. Bu şekilde değerlendirilmesi hatadır.
8. Tüm akademisyenler kalite ve akreditasyon süreçlerine uygun çalışmalarını sürdürmelidirler.
9. Rektörler akademik kalite ve akreditasyon süreçlerini desteklemelidirler; aynı şekilde tüm üniversite çalışanları (akademik ve idari) teşvik edilmelidirler.
10. Uzaktan eğitim ile ilgili akreditasyon çalışmaları başlatılmalıdır.
11. Akademik performans ile akademik kalite arayışları ve akreditasyon arasındaki yakın ilişki mutlak dikkate alınmalıdır. Kurumsal performans yanında akademik birimlerin ve öğretim elemanı performansları da değerlendirmeye alınmalıdır.
12. Akademik yaşam, yönetim ve çalışmaların her alanındaki şeffaflık, hesap verebilirlik ve özerkliğin vazgeçilmez olduğu temel olarak kabul edilmelidir.
13. Akademik kalite ve akreditasyon çalışmalarının en önemli parametrelerinden biri öğrenci ile iletişim konusudur. Bu kapsamda tüm yükseköğretim kuruluşları öğrenci ile iletişim konusuna özel önem vermelidir.

- 14.** Gerek uluslararası tanınırlık açısından gerek akademik ihtiyaçlar açısından her yükseköğretim alanının eğitim süresi ve müfredatlarının belirlenmesinde uluslararası standartlar dikkate alınmalıdır.
- 15.** URAP, QS, THE, ARWU vb üniversite sıralamalarında kullanılan kimi parametrelerin akademik kalite ve akreditasyon süreçlerinde de önemli olduğu unutulmamalıdır.
- 16.** Akademik kalite çalışmaları ve değerlendirmeler ile akreditasyon çalışmaları mutlak tam bağımsız kuruluşlarca yapılmalıdır. Yapılan çalışmalar kamuoyu ile paylaşılmalıdır.
- 17.** Çalıştay'da yapılan sunumlar ve tartışmalar itibariyle Türkiye'deki yükseköğretimin gelişmesi ve evrensel standartlara ulaşması açısından akademik kalite konuları temelinde daha geniş kapsamlı toplantıların yapılma ihtiyacı ortaya konmuştur.